

Laivas

Savaitinis Laikraštis

No. 43. Spalis (Oct.) 20, 1923. Metai III

‘Entered as second-class matter July 12, 1921 at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.’

LAIVAS (THE SHIP)

Published weekly by Draugas Publ. Co.

Prenumeratos Kaina:

Metams	\$1.50
Pusei metų	75c
Vienas numeris	5c

Subscription Rates:

One Year	\$1.50
Six Months	75c
Single Copy	5c

“DRAUGAS” PUB. CO.,

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

LTSR valst.
respublikinė
biblioteka

XXIII-sis SEKMADIENIS PO SEKMINIŲ.

Šv. Mišių Lekcija (Pilyp. 3, 17—4, 3).

Broliai bukite, mano sekėjai ir žiurėkite į tuos, kurie taip elgiasi, taip kaip turite pavyzdį mumyse.

Nes daugelis, apie kuriuos aš jums dažnai kalbėjau, (dabar gi ir su ašaromis sakau), elgiasi kaip Kristaus kryžiaus neprieteliai. Jų galas pražuvimas, jų dievas yra pilvas ir jų gyrius susideda iš jų gėdos, nes jie trokšta žemiškų dalykų. Musų gi elgesys yra danguje. Iš ten taip pat mes laukiame Išganytojo musų Viešpaties Jėzaus Kristaus. Jis pakeis musų žemumo kuną, padarydamas jį panašų į savo skaisrumo kuną ta jėga, kuria jis gali taip pat visa sau pavergti.

Taigi, mano myliamiausieji ir labai pageidaujамieji broliai, mano džiaugsmas ir mano vainikas, taip stipriai stovėkite Viešpatyje, myliamiausieji!

Aš prašau Evodiją ir meldžiu Sintikę buti vienokios nuomonės Viešpatyje. Taip pat prašau ir tave ištikimas drauge, padėk jom; nes jiedvi su manim darbavosi evangelijai, kurių vardai yra gyvenimo knygoje.

Šv. Mišių Evangelija (Šv. Mato 9, 18—26).

Anuo metu Jėzui kalbant, štai, vienas vyresnysis priėjo, pagarbino jį ir tarė: Viešpatie, mano duktė ką tik mirė; bet ateik, padėk ant jos savo ranką, ir ji bus gyva. Atsikėles Jėzus sekė jį su savo mokytiniais. Ir štai, moteriškė, dvyliką metų sirgusi kraujo pludimu, priėjo iš paskos ir prisilietė jo drabužį; siulės; nes ji pati sau viena sakė: Jei aš prisiliesiu tik jo drabužio, pagysiu. Jėzus atsigręžęs ir ją pamatęs tarė: Pasitikėk, dukter, tavo tikėjimas tave išgelbėjo. Ir tą pačią valandą moteriškė pasveiiko. Atėjęs į vyresniojo namus ir pamatęs vamzdininkus ir užiančią minią, Jėzus tarė: Atsitraukite, nes mergaitė nenumirus, bet miega. Jie gi juokėsi iš jo. Kada minia buvo išvaryta, jis įėjo ir paėmė ją už rankos. Ir mergaitė atsikėlė. Gandas apie tai pasklido po visą aną šalį.

RAŽANČIAUS MALDOS GRAŽUMAS.

Vienas Dominikonų vienuolis ėjo kartą pėsčias mišku ir senu savo papročiu patyliai kalbėjo Ražančių.

Dangus buvo blavus. Vėjas kurtai ilsėjosi. Niekas negalėjo pakliudyti jam melstis, o vienok pajuto trukdymą.

Miško gilumoje pasigirdo neapsakomos saldybės akordai (muzika), lyg kad tai būtų drebančių sparnų judėjimas, lyg balsų skambėjimas, lyg koki stebuklinga giesmė...

Nustebęs ir nusigandęs vargšas vienuolis nustojo meldešis ir ėmė klausytis. Bet giedojimas jau pasiliovė, ir buvo taip tyku, kad vos lapelis ant medžio kur sukrustelti galėjo.

— Tai apsilvilimas buvo, — pagalvojo sau vienuolis: — Nieko negirdėjau, o tik įsivaizdinau, kad girdžiu. Kas gali žinoti, kokių priemonių tamsumų galybės griebiasi, kad tik mums maldoje pakliudyti....

Ir vėl pradėjo kalbėti Ražančių.

Bet antrą kartą pasigirdo džiaugsminga giesmė ir džiaugsmingas sparnų judėjimas — kaskart arčiau, kaskart aiškiau, bemašant savo balsus su vienuolio malda.

Vėl sustojo, vėl ėmė klausytis .

Bet staigu viskas nutilo. Net pauščiai tylėjo. Ir vėjas nediršo medžių lapų pajudinti.

Ir vėl vienuolis ėjo toliau besimelsdamas, o nežinomi balsai jį lydėjo ir slinko prie jo vis artyn ir artyn, ir vis darėsi saldyn.

Kuomet išėjo miško pakraštį, ant dangaus, į kurį vos nusileidusi saulutė plieskė paskutinius raudonus spindulius, umai pamatė vienuolis, kaip debesiai prasiskyrė, graži aikštė pasidarė.

Staigi šviesa nušvito.

Švč. Panelė pasirodė savo galingoje aureolėje (karu-
noj), apsupta aniolų minios.

Ir kai vienuolis toliau kalbėjo Ražančių, aniolai po kiekvienai maldai barstė po Marijos kojų Ielijas, rožes ir rugiagėles. *Fulcite me floribus* — *pabarstykite mane gėlėmis*, — tarė Dangaus Karalienė, ir truputį pasilenkdama kėlė į save kvepiančius vainikus.

To matymo pagautas vienuolis nutilo ir užsimiršo apie pradėtąją savo maldą.

Bet tada ir giesmė tilo, o apsinkinti gėlėmis aniolų pečiai liudnai linko, ir pati Marija buvo lyg nuliudus ir neužganėdinta.

— O maloningoji Motina! — sušuko vienuolis: — Kodel Tavo veidas taip nuliudo? Delko saldžios Tavo akys paniuro? Kur aniolų giesmė, kur gėlių daugylės?

Švč. Panelė atsakė jam, motiniškai išmetinėdama:

— O kodel tu paliovei melstis?

Dominikonas panorėjo tą puikų matymą pratęsti ir iš visos širdies kalbėjo Ražančių, tą taip paprastą maldą, bet nežemiško saldumo ir gražumo turtingą, taip greitai į dangų skriejančią...

BEDIEVIS IR KATALIKAS.

Bedievis tarė katalikui: “O vargše katalike! Koks bus tavo apsilimas, kai pasirodys, kad dangus esąs tik tuščias prasimānymas!”

Katalikas atsakė: “O vargše bedievi! Koks gi bus tavo apsilimas, kai pasirodys, kad pragaras nėra prasimānymas, bet baisi teisybė.”

JUODOJI KANKINĖ.

Iš misionoriaus pasakojimų.

(Užbaigta)

Turėjo jau apie keturioliką metų, tai yra buvo tokiam amžiuje, kuriame juodukų vaikai pasilikdavo savo tėvų namuose. Tame laike atvyko į kaimą Songolė Mokulas, senas stabmeldys ir burtininkas iš Turumbo giminės, kursai turėjo jau 28 pačias, o dar norėjo padauginti savo harema. Apsistojo ties Sinos namais ir paliepė savo tarnams įnešti brangias dovanas: 200 žiedų, jiečių ir peilių rišulį, tinklą, ožką ir šunį.

— “Na, skaityk, seniau, tas visas brangenybes,” — suriko Sinos tėvui, matodamas jį akimis, — “žiurėk, kiek yra vertos! Tas viskas bus tavo, kuomet man duosi Sina už moterį.”

Tėvas pradėjo greitai skaityti dovanas, supliauškęjo iš džiaugsmo rankomis ir sušuko:

— “Akoki likamb asisi..., (gerai, sutinku, užteks). Sutartis padaryta. Sina eikš čia, tai tavo vyras; prisirengk ir važiuok su juomi.”

Elziukė persigando; ji gerai žinojo pagonių papročius ir vargingą pagonų mergaičių likimą. Žinojo, kad užsispirimas nieko negelbės; vienkart jautė esanti krikščionė ir norėjo likti ištikima Dievui. Ką daryti? Kuomet pirkliai rišo žiedus po penkis arba po 20, pagal jų didumą (Afrikos juodukai neskaitliuoja po 10, kaip mes, bet po 5 ir po 20, nes mato penkis pirštus rankoje ir 20 pirštų rankose ir kojose kartu), ji pabėgo ir pasisliepė miške. Vieną kartą tiktai atėjo anksti, kad priėmus šv. Komuniją.

— “Juk tiesa, Tėve,” — tarė man prieš išeisiant į mišką vėl pasisliepti — “kad kuomet mano tėvas verčia mane, eiti už nuožmaus pagonio, turiu geriaus klausyti Dievo, o ne jo?” —

— “Taip Elziuke, tad jieškok pagalbos pas V. Jėzų, nes tėvas ištikrųjį labai ant tavęs pyksta”....

Po penkių dienų atrado ją jos draugė krikščionė miške, atnešė jai maisto ir pasakė, kad Mokulas sugrižo į savo namus. Elziukė parėjo namon pas tėvą ir stengėsi jį permaldauti, idant atmainytų savo įsakymą.

— “Mylimasis tėve,” — maldavo mergaitė, — “ar gi aš ne tavo dukrelė? Aš tave taip myliu, leisk man gyventi prie tavęs. Mokulas yra senas ir turi 28 pačias, o aš taip dar jaunutė. Ar gi tavo širdis daleis, idant jis tavo dukrelę kaip kokį gyvulį paimtų į savo bandą? Palauk, kaip paaugsiu ir atsiteiks man išeiti už vyro—jaunikaičio — krikščionies. Jis taipat suteiks tau dovanų, o aš busiu tuomet laiminga ir linksma. Mokulas yra blogas žmogus ir Dievas nenori, idant aš eičiau už jį.”

Tėvas tai girdėdamas, pasiuto ir pagavęs šakalį pradėjo taip negailestingai mušti, kad mergaitė visa žaizdomis apsidengė, paskui ėmetė į gryčią ir uždarė. Kad užtikrinus sau įgytas dovanas, tuojaus pranešė Mokului, kuris ant rytojaus atvyko džiaugdamos. Išoko į gryčią, nutvėrė mergaitę už gerklės ir išsivilko į kiemą.

— “Pagaliaus turiu aš tave savo rankose,” — rėkė su dideliu piktumu burtininkas. — Jau man tu neištruksi.” —

— “Tėve, kur tu?” — vaitodama, šaukėsi Elziukė — “Ar nematai, kas tai per žmogus ir ką daro su tavo dukrėle? Tai baisus pikėiurna, aš jo nenoriu. Aš krikščionė

ir eisiu už tokio vyro, kurį man duos kunigas, sutinkant su Dievo valia.” —

— “Velniop!” — suriko burtininkas, — “ta mergaitė yra sužavėta Baltojo krikščionių mokytojaus. Bet palauk, aš išvarysiu iš tavęs tuos burtus, aš žinau juos ir parodysiu čia esantiems, idant gimdytojai suprastų, jog nereikia mergaičių leisti į tokias pamokas, nes kitaip mes seniai negausime pačių ir mūsų daugpatystė išnyks.”

Motinos ir sesers vaitojimas ir prašymai nesujudino tėvo; kad nekliudytų, jis jas abidvi uždarė gryčioje. Tuo tarpu kitos pagonų moterys džiaugėsi, kad jaunoji krikščionė turės pamesti dabartinį savo gyvenimą.

Burtininkas pasiėmė į ranką peilį ir slapta įkišo į burną aštrų akmenėlį. Stabmeldės prilaikė ištiestą Elziukę, kuri gulėjo, kaip nekaltas avinėlis, papuolęs tarp kraugerių vilkų. Mokulas pradėjo negailestingai piaustyti apnuogintą vargšės nugarą ir padarė jame žaizdas, nuo 4 iki 5 centimetrų ilgumo, ir taip galias, kiek peilis siekė. Iš trisdešimts tokių žaizdų, gausiai tekėjo kraujas. Paskui tas žvėris pradėjo pirštais knaisyties žaizdose, buk tai ko jieškodamas. Veltui vargšė mergaitė maldavo savo tėvo pasigailėjimo ir pagalbos.

— “Tėve, aš tavo duktė, parodyk man nors truputį širdies, Mokulas yra toksai piktas, aš jo nenoriu, nenoriu, O Mano Jėzau! Šv. Krikšto dienoje išsižadėjau pagonystės ir iki tam laikui palikau Tau ištikima!”

Tėvas nei krust! Daugpatystė atima žmonėms visoki pasigailėjimo jausmą ir paverčia juos gyvuliais.

Mokulas dar nepasisotinęs tokiu savo kraugerišku kartojo tą, baisią operaciją net keturis kartus. Ant galo,

įkišęs peilį arti inkstų, suriko: — “Atradau!” ir laikydamas peilį dantyse, paleido akmenėlį į delną. o paskui slapta įkišo į paskutinę žaizdą. Paskui nudavė, kad ką tai traukia iš jos pirštais; po valandėlės išėmė akmenelį, visą krauju aptekusį. Parodęs susirinkusitms pagonims, džiaugdamas sušuko:

— “Žiurėk, seni ir jūs visi Songolio žmonės į tą užburtą akmenėlį, kurį krikščionių mokytojas įkišo į tos mergatės krutinę, kad ją padarius man kietą, kuris ją nupirkau ir gavau nuo jos tėvo. Atidarykite tad akis, jūs tėvai, kurie turite dukteris: verčiau užmuškite jas, o ne daleiskite joms vaikščioti prie tų Baltųjų. Kitaip pasibaigs mūsų daugpatystė. O tu, seni, turėk sau savo Siną; aš nuo tavęs atsiimu visus savo turtus ir pirksiu sau kitą merginą.” — Tai pasakęs prasišalino.

Tuomet tai, kaip prieš tris metus, vėl atbėgo pas mane Betachoa.

— “Dievo gydytojau,” tarė man, — “mano sesutė Sina, o tavo duktė Elziukė, mirtinai serga. Ji tavęs šaukiasi ir prašo, kad atneštumei jai dieviškų vaistų jos sielai iki dar neapleido šį pasaulį.” Ir apsakė man Betachoa viską trumpai, kas su Elziuke atsitiko.

— “Dukrele! Eik pati į daržą ir paskink tų saldžių vaisių Elziukei ir ją paguosk; o aš eisiu į bažnyčią dieviško vaisto pasiimti. Paėmęs šv. Aliejaus ir Šv. Sakramentą, bėgau į kaimą. Elziukė nesijudindama gulėjo savo kraujuose. Jos motina, nesenai išleista iš gryčios bėgiojo šen ir ten, kaip proto netekusi; tai ant žemės puldama, mušė savo krutinę, tai baisiai vaitojo. Norėjau Elziukę pernešti ant lovos, bet jau merdėjo. Atidarė akis, mane

pasveikino ir patylomis prašė:

—“Tėve, leisk man numirti, nes baisiai skauda. Suteik man Šv. Sakramentus, noriu eiti į rojų, pas gerąjį dangaus Tėvą, kursai mane taip myli. Noriu eiti pamatyti Jėzų, Mariją ir Šv. Elzbieta!”

Išpildžiau jos troškimą ir paraginęs atbėgusius krikščionis melstis, suteikiau jai Šv. Sakramentus su dideliu sujudimu.

— “Elziuke,” — tariau mirštančiai, — “kuomet nueisi pas V. Jėzų, neužmiršk savo sesutės Betachoa ir kitų savo kaimo mergaičių.” Dar sykį atvėrė akis, pilnas ugnies ir šviesos ir su lengva šypsena sušnabzdėjo:

— “Tėve! nepalik mano kuno pagonų rankose.” — Ir užmigo Viešpatyje. Paskutiniai kraujo lašai ištekėjo iš nekaltos avelės. Įsaciau nuplauti jos brangų kuną nukraujo ir padėti ant neštuvų krikščionių namuose. Paskui surinkau visas žinias apie Elziukės kankinimą ir jų sąrašą pasiunčiau gubernatoriui, kuris įsakė sugauti ir įmesti Mokulą kalėjimą. Po aštuonių dienų senas burtininkas pasimirė nežinia, ar iš ligos, ar nusinuodijęs. Kentėtojos tėvas su pagalba pagonų moterų sugebėjo nakčia išvogti savo dukters kuną. Norėjo jį įmesti į griovį miške prieš juodukų paprotį, nes jie laidodavo savo nabašnikus namuose, kad su jais ir toliaus galėtų gyventi po tuo stogu. Įsaciau jam pranešti, kad tos pačios virvės, kuriomis tapo surištas Mokulas, laukia ir jo, jei tuojaus negražins dukters kuno. Tas pagalbėjo. Paskui patalpino ją ant katafalko mokyklos kambaryje, gražiai gėlėmis ir vainikais papuoštame. Parėdė kentėtojos kuną baltais jos drabuželiais gautais prieš Šv. Krikštą, — kurių niekuomet ji nesutepė. Ant jos galvos uždėjo vainikėlių iš baltų ir rando-

nų gėlių, o į rankas padavė gražiausią iš mūsų daržo palmės šakelę. Iš visų šalių atvyko krikščionys, kad jai prisžiūrėtų, pasimelstų ir apverktų. Aplink katafalką pastaciau juodukų vaikus dideliu ratu, apvilktus baltais rubais, o rankose laikė palmes. Paskui iškilmingai nulydėjome jauną kentėtoją į bažnyčią. Vaikai giedojo savo kalboje psalmę 112: “Garbinkite vaikai Viešpatį, šlovinkite Viešpaties vardą... Jis pakelia iš dulkių vargšą, o nuo šiukšlyno išaugština elgėtą. Idant jį pasodintų su kunigaikščiais, su savo tautos kunigaikščiais. Linksminkis šventoji Bažnyčia, tapusi daugel vaikų motina.”

Bažnyčioje širdingai prakalbėjau į susirinkusius, iškeldamas Elzbietos tikėjimą, statydamas ją pavyzdžiu jaunimui ir primindamas aną laimę, kokia dabar džiaugiasi danuguje amžiname pokilyje su Dievišku Avinėliu. Prasidėjo iškilmingos Mišios, kad padėkojus Dievui už pergalę, kurią suteikė tai juodosios šalies mergelei. Kadangi karštas Afrikos oras neleidžia ilgai laikyti nepalaidotų nabašnikų, tad tuojaus įvyko laidotuvės. Su procesija nulydėjome ją į kapines atidarytame karste. Kapinėse buvo ji visa apipilta gėlėmis ir uždaryta karste.

— Sakoma, kad : “Kentėtojų kraujas, tai krikščionių sėkla,” taip ir dabar įvyko: Ant rytojaus ateina Betachoa su 84 savo draugėmis, maldaudama leisti joms lankyti katekizmo pamokas, kad galėtų paskiaus priimti šv. Krikštą. Visos vienu balsu tarė:

— “Norime visos palikti krikščionėmis.”

— “Gerai mergaitės, noriai jums priimu, bet ar nebijote savo tėvų, idant jusų neužmuštų, kaip tai atsitiko su Sina?”

— “Jei mus užmuš, tai jų dalykas; mes to visiškai nebijome. Nenorime ilgiaus būti jų vergės, bet Dievo dukrelės, kaip Sina.”

Senas Mokulai! Tavo sąjūsimas pradeda pildyties. Tuojuos čia pasibaigs moterų nelaisvė ir išnyks daugpatystė.

Sulietuvino

Kun. P. M.

ATSAKYMAI Į PAKLAUSIMUS.

Klausimas. Nesenai “Laive” buvo pasakyta, kad dušia yra žmogaus gyvybės jėga. Aš apie tai pasakiau bedieviui, tas apsidžiaugė ir sako: “Tai ir gyvuliai turi dušią nes jie irgi yra gyvi. Tad žmogus nuo gyvulio niekuom ir nesisikiria.” Aš neturėjau ką jam ant to atsakyti ir likau užgėdintas.

Pasakykite, kas gi galų gale yra žmogaus dušia ir koks skirtumas tarp žmogaus ir gyvulio?

Atsakymas. “Laive” teisingai buvo pasakyta, kad žmogaus dušia, tai žmogaus visa gyvybės jėga. Bedievis tiesą pasakė, kad gyvuliai irgi turi gyvybės jėgą, tad ir dušią. O toliau jau bedievis paklydo.

Sakykim, aš turiu namą, ir Tamsta turi namą. Mudu abudu turiva po namą. Bet mano namas, (duok Dieve, kad taip būtų) užima visą bloką ir turi 2000 kambarių, yra puikiausia ištaisytas. O Tamstos namas ot, taip sau medinė lužtvelė perpus supuvusi, ryt sugriusianti. (Duok Dieve ir Tamstai didelį namą).

Panašiai ir su gyvulių ir žmonių dušia. Ir gyvulis ir

žmogus yra gyvi, turi gyvybės jėgą, turi dušią. Bet yra skirtumo tarp žmogaus ir gyvulio gyvybės. Koks toks tasai skirtumas?

Visai mažytis. Toks skirtumas, kad nei vienas gyvulis, nei šuva, nei katė, nei arklys, nei pati bedievių palaimintoji beždžionė, nėra atsiuntę “Laivui” jokio paklausimo, nei rašyto, nei krapštyto. Ir joks iš gyvulių neparašė “Laive” jokio į paklausimus atsakymo. Vis tai atliekama žmonių.

Iš to jau pavyzdžio matyt, kad yra skirtumo tarp žmogaus ir gyvulio.

Netik gyvuliai yra, gyvi, bet ir medžiai. Koks skirtumas tarpe medžių ir gyvulių? Medis tupi ten, kur užauga, gyvulis laksto, iš vietos į vietą. Medis negirdi, nemato, nejaučia. Gyvulis jaučia, kas aplinkui dedasi. Medžio gyvybės jėga yra tame, kad jis *auga ir vaisinasi*. Gyvulio gyvybės jėga netik leidžia jam augti ir vaisintis, bet *judėti ir jausti*. Kitaip sakant medis yra kunas augantis ir veisiantis. Gyvulis yra kunas augantis, veisiantis, judantis ir jaučiantis.

Žmogus gi yra taip pat, kaip medis-kunas augantis ir veisiantis; taip pat kaip gyvulis, dar ir judantis ir jaučiantis. Tik žmogus dar prie to turi tokią galybę, kad jis vienkart gali suprasti, mąstyti, klausyti, pasirinkti, kas jam patinka. Žmogus tad ir yra — kunas, augantis, veisiantis, judantis, jaučiantis, *suprantantis ir liuosas*.

Del to, tad, kad žmogus turi *supratimą*, o gyvulis jo neturi, delto, žmonės gali laikraščius rašyti, arba juos skaityti, o gyvuliai to negali. Delto, kad turi *liuosą valią*, vienai pasirenka sau gerus katalikiškus laikraščius, kiti skaito negerus, bedieviškus.

Tad skirtumas tarp gyvulio ir žmogaus ir yra vienas, senai žinomas ir paprastas: žmogus turi *protą ir liuosą valią*, o gyvuliai to neturi. O jeigu Tamstos bedievis su tuom nesutinka, nėra su juom ką ginčytis. Sutik su juom, kad jis neturi proto ir liuosos valios ir gali elgtis su juom, kaip su gyvuliu. Kadangi jis sakosi proto neturįs, nebesikalbėk. O kadangi jis sakosi liuosos valios neturįs, liepk, kad skaitytų „Laivą.“ Pamatysi, kad liepiamas nepaklausys, jeigu pats, liuosai, nepanorės. O jeigu proto neturės, ir skaitydamas nesupras ir skaityti nemokės.

Užteks. Ir taip, kaip mažam vaikui pasakojau. Bet pasakojau ne žmogui protingam katalikui, tik tam neprotin- gam bedieviui.

AIRIO KARVĖ.

Tulas airis, geras katalikas, ganė savo karvę netoli protestanto pastoriaus lauko. Vieną dieną karvė netyčiomis įbrido į kumigužio pievą. Tai pamatęs pastorius, pasišaukė airi ir tarė: „Turiu teisės patraukti Tamstą į teis- mą, bet apsvarstęs to nedarysiu, jei Tamsta sutiksi ateiti į mano bažnyčią ateinantį sekmadienį.“

Airis gavęs tokį pasiūlymą, atsakė trumpai: „All right.“

Sekmdienį anksti rytą, airis iš tikro atėjo į protestan- tų bažnyčią.

Valandai praslinkus pastorius išėjo į miestą ir susiti- ko su savo tariamu nauju parapiečiu.

“O sveikas!” — tarė kunigužis — “Tamsta buvai šiandien rytą mano bažnyčioje. Sveikinu Tamstą. Bet kurgi Tamsta dabar eini?”

“Koks čia klausimas!” — atsakė airis — “aišku, einu į katalikų bažnyčią.”

“Tamstai visai nėra reikalo eiti į bažnyčią. Juk Tamsta jau atlikai savo priedermę, buvęs mano bažnyčioje.”

“Tiesa, aš buvau ši rytą Tamstos bažnyčioje, bet *buvau už savo karvę*; dabar gi aš einu į katalikų bažnyčią *už savę patį*.” —

GERAS ATSAKYMAS.

Prūsų karalius Fridrikas II užsikvietė vieną kartą garsųjį bedievių rašytoją Volterį pas save pietų.

Volteras mėgo pasityčioti iš katalikų tikėjimo. Naudojo tam kiekvieną progą.

Štai ir čia pas karalių pietaudamas, Volters pašiepiančiai prabilo į svečius:

“Aš parduodu savo vietą danguje už vieną dolerį!”

Vienas iš svečių, garbingas miesto burmistras, pasikėlė iš vietos ir tarė:

“Tamsta esi Prusijoje. Čia įstatymai leidžia tik tuomet kokį daiktą pirkti, jei parduotojas įrodo turįs to daikto nuosavybę arba bent teisių prie jo.

“Ar gali Tamsta įrodyti savo teises prie vietos danguje? Aš ją perku už 10,000 dolerių!

“Bravo!” sušuko Fridrikas II.

Volteras gi susigėdęs, tylėjo kaip žemę pardavęs.

Ž I N I O S.

Lietuvoje.

— Ministerių Kabinetas nutarė nuo Spalių 1 d. suvienodinti Klaipėdos pašto tarifą su Didžiosios Lietuvos tarifu.

— Klaipėdos uoste laivų judėjimas rugpiučio mėn. buvo gan žymus: viso aplankė uostą 282 laivai; atplaukė 116, išplaukė irgi 116 laivų.

— *Kaune* pabaigoje 1922-23 mokslo metų buvo 49 pradžios mokyklų: 24 mokyklos — lietuvių; 11 — lenkų; 9 — žydų; 3 — vokiečių; 2 — rusų. Mokėsi tose mokyklose: 3594 katalikų, 418 evangelikų, 232 stačiatikių, 1,341 žydų, 62 kitų. —

Kitur.

Ispanijoje įvyko revoliucija. Nuversta laisvamanių valdžia. Nepralietas nei lašas kraujo. Katalikai džiaugiasi del įvykusių atmainų, nes laisvamaniams valdant šalį priviso daugylė piktadarių: žmogaus gyvastis nebeteko jokios vertės. Revoliucijos vadas, diktatorius Rivera paskelbė, kad jisai sukilimą atlieka, atsiduodamas Dievo valiai ir tikėdamasis, kad Dievas gelbės jam tuose svarbiuose žygiuose.

Ispanijos užsienių reikalų ministeris kreipėsi į Kardinolą Gasparri, prašydamas reikšti gilios padėkos Šv. Tėvui už Jo sąjausmus ir suteiktą pagalbą nukentėjusiems del žemės drebėjimo Japonijoje.

Japonijoje per žemės drebėjimą visai sunaikintas katalikų universitetas buvusias mieste Tokyo. Taip pat daug nukentėjo bažnyčios ir kitos bažnytinės įstaigos.

Cunard linijos garlaivis „*Franconia*,“ pirmą kartą atlikdamas kelionę skersai Atlantiko, padarė rekordą tuo, kad jame laikytos 22 Mišios.

Rusijos bolševikų vadas Leninas pareiškė, kad piktdarystės Rosijoje delto taip dauginasi, kad iš 100 bolševikų tik vieną terasi dorą žmogų, o kiti visi arba kvailiai, arba vagys ir plėšikai. Dorų žmonių bolševikų partijoje esą maža.

Nuostabu, kad Leninas drįsta sakyti, jog su pagalba šitų plėšikų jis galėsias atnešti darbininkams laimę! —

M I S I J O S .

Kunigai Marijonai V. Kulikauskas ir P. Andziulis laikys Šv. Misijas šiose vietose:

Rochester — Spalių 21 — 28.

Wilkes Barre — Spalių 29 — Lapkr. 11.

Pittston — Lapkričio 12 — 25.

Kingston — Lapkričio 26 — Gruodžio 9.

Seranton — Gruodžio 10—23.

Laivas

Savaitinis Laikraštis

No. 43. Spalis (Oct.) 20, 1923. Metai III

‘Entered as second-class matter July 12, 1921 at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.’

LAIVAS (THE SHIP)

Published weekly by Draugas Publ. Co.

Prenumeratos Kaina:

Metams	\$1.50
Pusei metų	75c
Vienas numeris	5c

Subscription Rates:

One Year	\$1.50
Six Months	75c
Single Copy	5c

“DRAUGAS” PUB. CO.,

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

LTSR valst.
respublikinė
biblioteka

XXIII-sis SEKMADIENIS PO SEKMINIŲ.

Šv. Mišių Lekcija (Pilyp. 3, 17—4, 3).

Broliai bukite, mano sekėjai ir žiurėkite į tuos, kurie taip elgiasi, taip kaip turite pavyzdį mumyse.

Nes daugelis, apie kuriuos aš jums dažnai kalbėjau, (dabar gi ir su ašaromis sakau), elgiasi kaip Kristaus kryžiaus neprieteliai. Jų galas pražuvimas, jų dievas yra pilvas ir jų gyrius susideda iš jų gėdos, nes jie trokšta žemiškų dalykų. Musų gi elgesys yra danguje. Iš ten taip pat mes laukiame Išganytojo musų Viešpaties Jėzaus Kristaus. Jis pakeis musų žemumo kuną, padarydamas jį panašų į savo skaisrumo kuną ta jėga, kuria jis gali taip pat visa sau pavergti.

Taigi, mano myliamiausieji ir labai pageidaujамieji broliai, mano džiaugsmas ir mano vainikas, taip stipriai stovėkite Viešpatyje, mylimiausieji!

Aš prašau Evodiją ir meldžiu Sintikę buti vienokios nuomonės Viešpatyje. Taip pat prašau ir tave ištikimas drauge, padėk jom; nes jiedvi su manim darbavosi evangelijai, kurių vardai yra gyvenimo knygoje.

Šv. Mišių Evangelija (Šv. Mato 9, 18—26).

Anuo metu Jėzui kalbant, štai, vienas vyresnysis priėjo, pagarbino jį ir tarė: Viešpatie, mano duktė ką tik mirė; bet ateik, padėk ant jos savo ranką, ir ji bus gyva. Atsikėles Jėzus sekė jį su savo mokytiniais. Ir štai, moteriškė, dvyliką metų sirgusi kraujo pludimu, priėjo iš paskos ir prisilietė jo drabužį; siulės; nes ji pati sau viena sakė: Jei aš prisiliesiu tik jo drabužio, pagysiu. Jėzus atsigręžęs ir ją pamatęs tarė: Pasitikėk, dukter, tavo tikėjimas tave išgelbėjo. Ir tą pačią valandą moteriškė pasveiiko. Atėjęs į vyresniojo namus ir pamatęs vamzdininkus ir užiančią minią, Jėzus tarė: Atsitraukite, nes mergaitė nenumirus, bet miega. Jie gi juokėsi iš jo. Kada minia buvo išvaryta, jis įėjo ir paėmė ją už rankos. Ir mergaitė atsikėlė. Gandas apie tai pasklido po visą aną šalį.

RAŽANČIAUS MALDOS GRAŽUMAS.

Vienas Dominikonų vienuolis ėjo kartą pėsčias mišku ir senu savo papročiu patyliai kalbėjo Ražančių.

Dangus buvo blavus. Vėjas kurtai ilsėjosi. Niekas negalėjo pakliudyti jam melstis, o vienok pajuto trukdymą.

Miško gilumoje pasigirdo neapsakomos saldybės akordai (muzika), lyg kad tai būtų drebančių sparnų judėjimas, lyg balsų skambėjimas, lyg koki stebuklinga giesmė...

Nustebęs ir nusigandęs vargšas vienuolis nustojo meldešis ir ėmė klausytis. Bet giedojimas jau pasiliovė, ir buvo taip tyku, kad vos lapelis ant medžio kur sukrustelti galėjo.

— Tai apsilvilimas buvo, — pagalvojo sau vienuolis: — Nieko negirdėjau, o tik įsivaizdinau, kad girdžiu. Kas gali žinoti, kokių priemonių tamsumų galybės griebiasi, kad tik mums maldoje pakliudyti....

Ir vėl pradėjo kalbėti Ražančių.

Bet antrą kartą pasigirdo džiaugsminga giesmė ir džiaugsmingas sparnų judėjimas — kaskart arčiau, kaskart aiškiau, bemašant savo balsus su vienuolio malda.

Vėl sustojo, vėl ėmė klausytis .

Bet staigu viskas nutilo. Net pauščiai tylėjo. Ir vėjas nediršo medžių lapų pajudinti.

Ir vėl vienuolis ėjo toliau besimelsdamas, o nežinomi balsai jį lydėjo ir slinko prie jo vis artyn ir artyn, ir vis darėsi saldyn.

Kuomet išėjo miško pakraštį, ant dangaus, į kurį vos nusileidusi saulutė plieskė paskutinius raudonus spindulius, umai pamatė vienuolis, kaip debesiai prasiskyrė, graži aikštė pasidarė.

Staigi šviesa nušvito.

Švč. Panelė pasirodė savo galingoje aureolėje (karu-
noj), apsupta aniolų minios.

Ir kai vienuolis toliau kalbėjo Ražančių, aniolai po kiekvienai maldai barstė po Marijos kojų Ielijas, rožes ir rugiagėles. *Fulcite me floribus* — *pabarstykite mane gėlėmis*, — tarė Dangaus Karalienė, ir truputį pasilenkdama kėlė į save kvepiančius vainikus.

To matymo pagautas vienuolis nutilo ir užsimiršo apie pradėtąją savo maldą.

Bet tada ir giesmė tilo, o apsinkinti gėlėmis aniolų pečiai liudnai linko, ir pati Marija buvo lyg nuliudus ir neužganėdinta.

— O maloningoji Motina! — sušuko vienuolis: — Kodel Tavo veidas taip nuliudo? Delko saldžios Tavo akys paniuro? Kur aniolų giesmė, kur gėlių daugylės?

Švč. Panelė atsakė jam, motiniškai išmetinėdama:

— O kodel tu paliovei melstis?

Dominikonas panorėjo tą puikų matymą pratęsti ir iš visos širdies kalbėjo Ražančių, tą taip paprastą maldą, bet nežemiško saldumo ir gražumo turtingą, taip greitai į dangų skriejančią...

BEDIEVIS IR KATALIKAS.

Bedievis tarė katalikui: “O vargše katalike! Koks bus tavo apsilimas, kai pasirodys, kad dangus esąs tik tuščias prasimānymas!”

Katalikas atsakė: “O vargše bedievi! Koks gi bus tavo apsilimas, kai pasirodys, kad pragaras nėra prasimānymas, bet baisi teisybė.”

JUODOJI KANKINĖ.

Iš misionoriaus pasakojimų.

(Užbaigta)

Turėjo jau apie keturioliką metų, tai yra buvo tokiam amžiuje, kuriame juodukų vaikai pasilikdavo savo tėvų namuose. Tame laike atvyko į kaimą Songolė Mokulas, senas stabmeldys ir burtininkas iš Turumbo giminės, kursai turėjo jau 28 pačias, o dar norėjo padauginti savo harema. Apsistojo ties Sinos namais ir paliepė savo tarnams įnešti brangias dovanas: 200 žiedų, jiečių ir peilių rišulį, tinklą, ožką ir šunį.

— “Na, skaityk, seniau, tas visas brangenybes,” — suriko Sinos tėvui, matodamas jį akimis, — “žiurėk, kiek yra vertos! Tas viskas bus tavo, kuomet man duosi Sina už moterį.”

Tėvas pradėjo greitai skaityti dovanas, supliauškęjo iš džiaugsmo rankomis ir sušuko:

— “Akoki likamb asisi..., (gerai, sutinku, užteks). Sutartis padaryta. Sina eikš čia, tai tavo vyras; prisirengk ir važiuok su juomi.”

Elziukė persigando; ji gerai žinojo pagonių papročius ir vargingą pagonų mergaičių likimą. Žinojo, kad užsispirimas nieko negelbės; vienkart jautė esanti krikščionė ir norėjo likti ištikima Dievui. Ką daryti? Kuomet pirkliai rišo žiedus po penkis arba po 20, pagal jų didumą (Afrikos juodukai neskaitliuoja po 10, kaip mes, bet po 5 ir po 20, nes mato penkis pirštus rankoje ir 20 pirštų rankose ir kojose kartu), ji pabėgo ir pasisliepė miške. Vieną kartą tiktai atėjo anksti, kad priėmus šv. Komuniją.

— “Juk tiesa, Tėve,” — tarė man prieš išeisiant į mišką vėl pasisliepti — “kad kuomet mano tėvas verčia mane, eiti už nuožmaus pagonio, turiu geriaus klausyti Dievo, o ne jo?” —

— “Taip Elziuke, tad jieškok pagalbos pas V. Jėzų, nes tėvas ištikrųjį labai ant tavęs pyksta”....

Po penkių dienų atrado ją jos draugė krikščionė miške, atnešė jai maisto ir pasakė, kad Mokulas sugrižo į savo namus. Elziukė parėjo namon pas tėvą ir stengėsi jį permaldauti, idant atmainytų savo įsakymą.

— “Mylimasis tėve,” — maldavo mergaitė, — “ar gi aš ne tavo dukrelė? Aš tave taip myliu, leisk man gyventi prie tavęs. Mokulas yra senas ir turi 28 pačias, o aš taip dar jaunutė. Ar gi tavo širdis daleis, idant jis tavo dukrelę kaip kokį gyvulį paimtų į savo bandą? Palauk, kaip paaugsiu ir atsiteiks man išeiti už vyro—jaunikaičio — krikščionies. Jis taipat suteiks tau dovanų, o aš busiu tuomet laiminga ir linksma. Mokulas yra blogas žmogus ir Dievas nenori, idant aš eičiau už jį.”

Tėvas tai girdėdamas, pasiuto ir pagavęs šakalį pradėjo taip negailestingai mušti, kad mergaitė visa žaizdomis apsidengė, paskui įmetė į gryčią ir uždarė. Kad užtikrinus sau įgytas dovanas, tuojaus pranešė Mokului, kuris ant rytojaus atvyko džiauždamos. Išoko į gryčią, nutvėrė mergaitę už gerklės ir išsivilko į kiemą.

— “Pagaliaus turiu aš tave savo rankose,” — rėkė su dideliu piktumu burtininkas. — Jau man tu neištruksi.” —

— “Tėve, kur tu?” — vaitodama, šaukėsi Elziukė — “Ar nematai, kas tai per žmogus ir ką daro su tavo dukrėle? Tai baisus pikėiurna, aš jo nenoriu. Aš krikščionė

ir eisiu už tokio vyro, kurį man duos kunigas, sutinkant su Dievo valia.” —

— “Velniop!” — suriko burtininkas, — “ta mergaitė yra sužavėta Baltojo krikščionių mokytojaus. Bet palauk, aš išvarysiu iš tavęs tuos burtus, aš žinau juos ir parodysiu čia esantiems, idant gimdytojai suprastų, jog nereikia mergaičių leisti į tokias pamokas, nes kitaip mes seniai ne-
gausime pačių ir mūsų daugpatystė išnyks.”

Motinos ir sesers vaitojimas ir prašymai nesujudino tėvo; kad nekliudytų, jis jas abidvi uždarė gryčioje. Tuo tarpu kitos pagonų moterys džiaugėsi, kad jaunoji krikščionė turės pamesti dabartinį savo gyvenimą.

Burtininkas pasiėmė į ranką peilį ir slapta įkišo į burną aštrų akmenėlį. Stabmeldės prilaikė ištiestą Elziukę, kuri gulėjo, kaip nekaltas avinėlis, papuolęs tarp kraugerių vilkų. Mokulas pradėjo negailestingai piaustyti apnuogintą vargšės nugarą ir padarė jame žaizdas, nuo 4 iki 5 centimetrų ilgumo, ir taip galias, kiek peilis siekė. Iš trisdešimts tokių žaizdų, gausiai tekėjo kraujas. Paskui tas žvėris pradėjo pirštais knaisyties žaizdose, buk tai ko jieškodamas. Veltui vargšė mergaitė maldavo savo tėvo pasigailėjimo ir pagalbos.

— “Tėve, aš tavo duktė, parodyk man nors truputį širdies, Mokulas yra toksai piktas, aš jo nenoriu, nenoriu, O Mano Jėzau! Šv. Krikšto dienoje išsižadėjau pagonystės ir iki tam laikui palikau Tau ištikima!”

Tėvas nei krust! Daugpatystė atima žmonėms visoki pasigailėjimo jausmą ir paverčia juos gyvuliais.

Mokulas dar nepasisotinęs tokiu savo kraugerišku kartojo tą, baisią operaciją net keturis kartus. Ant galo,

įkišęs peilį arti inkstų, suriko: — “Atradau!” ir laikydamas peilį dantyse, paleido akmenėlį į delną. o paskui slapta įkišo į paskutinę žaizdą. Paskui nudavė, kad ką tai traukia iš jos pirštais; po valandėlės išėmė akmenelį, visą krauju aptekusį. Parodęs susirinkusitms pagonims, džiaugdamas sušuko:

— “Žiurėk, seni ir jūs visi Songolio žmonės į tą užburtą akmenėlį, kurį krikščionių mokytojas įkišo į tos mergatės krutinę, kad ją padarius man kietą, kuris ją nupirkau ir gavau nuo jos tėvo. Atidarykite tad akis, jūs tėvai, kurie turite dukteris: verčiau užmuškite jas, o ne daleiskite joms vaikščioti prie tų Baltųjų. Kitaip pasibaigs mūsų daugpatystė. O tu, seni, turėk sau savo Siną; aš nuo tavęs atsiimu visus savo turtus ir pirksiu sau kitą merginą.” — Tai pasakęs prasišalino.

Tuomet tai, kaip prieš tris metus, vėl atbėgo pas mane Betachoa.

— “Dievo gydytojau,” tarė man, — “mano sesutė Sina, o tavo duktė Elziukė, mirtinai serga. Ji tavęs šaukiasi ir prašo, kad atneštumei jai dieviškų vaistų jos sielai iki dar neapleido šį pasaulį.” Ir apsakė man Betachoa viską trumpai, kas su Elziuke atsitiko.

— “Dukrele! Eik pati į daržą ir paskink tų saldžių vaisių Elziukei ir ją paguosk; o aš eisiu į bažnyčią dieviško vaisto pasiimti. Paėmęs šv. Aliejaus ir Šv. Sakramentą, bėgau į kaimą. Elziukė nesijudindama gulėjo savo kraujuose. Jos motina, nesenai išleista iš gryčios bėgiojo šen ir ten, kaip proto netekusi; tai ant žemės puldama, mušė savo krutinę, tai baisiai vaitojo. Norėjau Elziukę pernešti ant lovos, bet jau merdėjo. Atidarė akis, mane

pasveikino ir patylomis prašė:

—“Tėve, leisk man numirti, nes baisiai skauda. Suteik man Šv. Sakramentus, noriu eiti į rojų, pas gerąjį dangaus Tėvą, kursai mane taip myli. Noriu eiti pamatyti Jėzų, Mariją ir Šv. Elzbieta!”

Išpildžiau jos troškimą ir paraginęs atbėgusius krikščionis melstis, suteikiau jai Šv. Sakramentus su dideliu sujudimu.

— “Elziuke,” — tariau mirštančiai, — “kuomet nueisi pas V. Jėzų, neužmiršk savo sesutės Betachoa ir kitų savo kaimo mergaičių.” Dar sykį atvėrė akis, pilnas ugnies ir šviesos ir su lengva šypsena sušnabzdėjo:

— “Tėve! nepalik mano kuno pagonų rankose.” — Ir užmigo Viešpatyje. Paskutiniai kraujo lašai ištekėjo iš nekaltos avelės. Įsakiau nuplauti jos brangų kuną nukraujo ir padėti ant neštuvų krikščionių namuose. Paskui surinkau visas žinias apie Elziukės kankinimą ir jų sąrašą pasiunčiau gubernatoriui, kuris įsakė sugauti ir įmesti Mokulą kalėjimą. Po aštuonių dienų senas burtininkas pasimirė nežinia, ar iš ligos, ar nusinuodijęs. Kentėtojos tėvas su pagalba pagonų moterų sugebėjo nakčia išvogti savo dukters kuną. Norėjo jį įmesti į griovį miške prieš juodukų paprotį, nes jie laidodavo savo nabašnikus namuose, kad su jais ir toliaus galėtų gyventi po tuo stogu. Įsakiau jam pranešti, kad tos pačios virvės, kuriomis tapo surištas Mokulas, laukia ir jo, jei tuojaus negražins dukters kuno. Tas pagalbėjo. Paskui patalpino ją ant katafalko mokyklos kambaryje, gražiai gėlėmis ir vainikais papuoštame. Parėdė kentėtojos kuną baltais jos drabuželiais gautais prieš Šv. Krikštą, — kurių niekuomet ji nesutepė. Ant jos galvos uždėjo vainikėlių iš baltų ir rando-

nų gėlių, o į rankas padavė gražiausią iš mūsų daržo palmės šakelę. Iš visų šalių atvyko krikščionys, kad jai prisžiūrėtų, pasimelstų ir apverktų. Aplink katafalką pastaciau juodukų vaikus dideliu ratu, apvilktus baltais rubais, o rankose laikė palmes. Paskui iškilmingai nulydėjome jauną kentėtoją į bažnyčią. Vaikai giedojo savo kalboje psalmę 112: "Garbinkite vaikai Viešpatį, šlovinkite Viešpaties vardą... Jis pakelia iš dulkių vargšą, o nuo šiukšlyno išaugština elgėtą. Idant jį pasodintų su kunigaikščiais, su savo tautos kunigaikščiais. Linksminkis šventoji Bažnyčia, tapusi daugel vaikų motina."

Bažnyčioje širdingai prakalbėjau į susirinkusius, iškeldamas Elzbietos tikėjimą, statydamas ją pavyzdžiu jaunimui ir primindamas aną laimę, kokia dabar džiaugiasi danuguje amžiname pokilyje su Dievišku Avinėliu. Prasidėjo iškilmingos Mišios, kad padėkojus Dievui už pergalę, kurią suteikė tai juodosios šalies mergelei. Kadangi karštas Afrikos oras neleidžia ilgai laikyti nepalaidotų nabašnikų, tad tuojaus įvyko laidotuvės. Su procesija nulydėjome ją į kapines atidarytame karste. Kapinėse buvo ji visa apipilta gėlėmis ir uždaryta karste.

— Sakoma, kad : "Kentėtojų kraujas, tai krikščionių sėkla," taip ir dabar įvyko: Ant rytojaus ateina Betachoa su 84 savo draugėmis, maldaudama leisti joms lankyti katekizmo pamokas, kad galėtų paskiaus priimti šv. Krikštą. Visos vienu balsu tarė:

— "Norime visos palikti krikščionėmis."

— "Gerai mergaitės, noriai jums priimu, bet ar nebijote savo tėvų, idant jusų neužmuštų, kaip tai atsitiko su Sina?"

— “Jei mus užmuš, tai jų dalykas; mes to visiškai nebijome. Nenorime ilgiaus būti jų vergės, bet Dievo dukrelės, kaip Sina.”

Senas Mokulai! Tavo sąjūsimas pradeda pildyties. Tuojuos čia pasibaigs moterų nelaisvė ir išnyks daugpatystė.

Sulietuvino

Kun. P. M.

ATSAKYMAI Į PAKLAUSIMUS.

Klausimas. Nesenai “Laive” buvo pasakyta, kad dušia yra žmogaus gyvybės jėga. Aš apie tai pasakiau bedieviui, tas apsidžiaugė ir sako: “Tai ir gyvuliai turi dušią nes jie irgi yra gyvi. Tad žmogus nuo gyvulio niekuom ir nesisikiria.” Aš neturėjau ką jam ant to atsakyti ir likau užgėdintas.

Pasakykite, kas gi galų gale yra žmogaus dušia ir koks skirtumas tarp žmogaus ir gyvulio?

Atsakymas. “Laive” teisingai buvo pasakyta, kad žmogaus dušia, tai žmogaus visa gyvybės jėga. Bedievis tiesą pasakė, kad gyvuliai irgi turi gyvybės jėgą, tad ir dušią. O toliau jau bedievis paklydo.

Sakykim, aš turiu namą, ir Tamsta turi namą. Mudu abudu turiva po namą. Bet mano namas, (duok Dieve, kad taip būtų) užima visą bloką ir turi 2000 kambarių, yra puikiausia ištaisytas. O Tamstos namas ot, taip sau medinė lužtvelė perpus supuvusi, ryt sugriusianti. (Duok Dieve ir Tamstai didelį namą).

Panašiai ir su gyvulių ir žmonių dušia. Ir gyvulis ir

žmogus yra gyvi, turi gyvybės jėgą, turi dušią. Bet yra skirtumo tarp žmogaus ir gyvulio gyvybės. Koks toks tasai skirtumas?

Visai mažytis. Toks skirtumas, kad nei vienas gyvulis, nei šuva, nei katė, nei arklys, nei pati bedievių palaimintoji beždžionė, nėra atsiuntę “Laivui” jokio paklausimo, nei rašyto, nei krapštyto. Ir joks iš gyvulių neparašė “Laive” jokio į paklausimus atsakymo. Vis tai atliekama žmonių.

Iš to jau pavyzdžio matyt, kad yra skirtumo tarp žmogaus ir gyvulio.

Netik gyvuliai yra, gyvi, bet ir medžiai. Koks skirtumas tarpe medžių ir gyvulių? Medis tupi ten, kur užauga, gyvulis laksto, iš vietos į vietą. Medis negirdi, nemato, nejaučia. Gyvulis jaučia, kas aplinkui dedasi. Medžio gyvybės jėga yra tame, kad jis *auga ir vaisinasi*. Gyvulio gyvybės jėga netik leidžia jam augti ir vaisintis, bet *judėti ir jausti*. Kitaip sakant medis yra kunas augantis ir veisiantis. Gyvulis yra kunas augantis, veisiantis, judantis ir jaučiantis.

Žmogus gi yra taip pat, kaip medis-kunas augantis ir veisiantis; taip pat kaip gyvulis, dar ir judantis ir jaučiantis. Tik žmogus dar prie to turi tokią galybę, kad jis vienkart gali suprasti, mąstyti, klausyti, pasirinkti, kas jam patinka. Žmogus tad ir yra — kunas, augantis, veisiantis, judantis, jaučiantis, *suprantantis ir liuosas*.

Del to, tad, kad žmogus turi *supratimą*, o gyvulis jo neturi, delto, žmonės gali laikraščius rašyti, arba juos skaityti, o gyvuliai to negali. Delto, kad turi *liuosą valią*, vieni pasirenka sau gerus katalikiškus laikraščius, kiti skaito negerus, bedieviškus.

Tad skirtumas tarp gyvulio ir žmogaus ir yra vienas, senai žinomas ir paprastas: žmogus turi *protą ir liuosą valią*, o gyvuliai to neturi. O jeigu Tamstos bedievis su tuom nesutinka, nėra su juom ką ginčytis. Sutik su juom, kad jis neturi proto ir liuosos valios ir gali elgtis su juom, kaip su gyvuliu. Kadangi jis sakosi proto neturįs, nebesikalbėk. O kadangi jis sakosi liuosos valios neturįs, liepk, kad skaitytų „Laivą.“ Pamatysi, kad liepiamas nepaklausys, jeigu pats, liuosai, nepanorės. O jeigu proto neturės, ir skaitydamas nesupras ir skaityti nemokės.

Užteks. Ir taip, kaip mažam vaikui pasakojau. Bet pasakojau ne žmogui protingam katalikui, tik tam neprotin- gam bedieviui.

AIRIO KARVĖ.

Tulas airis, geras katalikas, ganė savo karvę netoli protestanto pastoriaus lauko. Vieną dieną karvė netyčiomis įbrido į kumigužio pievą. Tai pamatęs pastorius, pasišaukė airi ir tarė: „Turiu teisės patraukti Tamstą į teis- mą, bet apsvarstęs to nedarysiu, jei Tamsta sutiksi ateiti į mano bažnyčią ateinantį sekmadienį.“

Airis gavęs tokį pasiūlymą, atsakė trumpai: „All right.“

Sekmdienį anksti rytą, airis iš tikro atėjo į protestan- tų bažnyčią.

Valandai praslinkus pastorius išėjo į miestą ir susiti- ko su savo tariamu nauju parapiečiu.

“O sveikas!” — tarė kunigužis — “Tamsta buvai šiandien rytą mano bažnyčioje. Sveikinu Tamstą. Bet kurgi Tamsta dabar eini?”

“Koks čia klausimas!” — atsakė airis — “aišku, einu į katalikų bažnyčią.”

“Tamstai visai nėra reikalo eiti į bažnyčią. Juk Tamsta jau atlikai savo priedermę, buvęs mano bažnyčioje.”

“Tiesa, aš buvau ši rytą Tamstos bažnyčioje, bet *buvau už savo karvę*; dabar gi aš einu į katalikų bažnyčią *už savę patį*.” —

GERAS ATSAKYMAS.

Prūsų karalius Fridrikas II užsikvietė vieną kartą garsųjį bedievių rašytoją Volterį pas save pietų.

Volteras mėgo pasityčioti iš katalikų tikėjimo. Naudojo tam kiekvieną proga.

Štai ir čia pas karalių pietaudamas, Volters pašiepiančiai prabilo į svečius:

“Aš parduodu savo vietą danguje už vieną dolerį!”

Vienas iš svečių, garbingas miesto burmistras, pasikėlė iš vietos ir tarė:

“Tamsta esi Prusijoje. Čia įstatymai leidžia tik tuomet kokį daiktą pirkti, jei parduotojas įrodo turįs to daikto nuosavybę arba bent teisių prie jo.

“Ar gali Tamsta įrodyti savo teises prie vietos danguje? Aš ją perku už 10,000 dolerių!

“Bravo!” sušuko Fridrikas II.

Volteras gi susigėdęs, tylėjo kaip žemę pardavęs.

Ž I N I O S.

Lietuvoje.

— Ministerių Kabinetas nutarė nuo Spalių 1 d. suvienodinti Klaipėdos pašto tarifą su Didžiosios Lietuvos tarifu.

— Klaipėdos uoste laivų judėjimas rugpiučio mėn. buvo gan žymus: viso aplankė uostą 282 laivai; atplaukė 116, išplaukė irgi 116 laivų.

— *Kaune* pabaigoje 1922-23 mokslo metų buvo 49 pradžios mokyklų: 24 mokyklos — lietuvių; 11 — lenkų; 9 — žydų; 3 — vokiečių; 2 — rusų. Mokėsi tose mokyklose: 3594 katalikų, 418 evangelikų, 232 stačiatikių, 1,341 žydų, 62 kitų. —

Kitur.

Ispanijoje įvyko revoliucija. Nuversta laisvamanių valdžia. Nepralietas nei lašas kraujo. Katalikai džiaugiasi del įvykusių atmainų, nes laisvamaniams valdant šalį priviso daugylė piktadarių: žmogaus gyvastis nebeteko jokios vertės. Revoliucijos vadas, diktatorius Rivera paskelbė, kad jisai sukilimą atlieka, atsiduodamas Dievo valiai ir tikėdamasis, kad Dievas gelbės jam tuose svarbiuose žygiuose.

Ispanijos užsienių reikalų ministeris kreipėsi į Kardinolą Gasparri, prašydamas reikšti gilios padėkos Šv. Tėvui už Jo sąjausmus ir suteiktą pagalbą nukentėjusiems del žemės drebėjimo Japonijoje.

Japonijoje per žemės drebėjimą visai sunaikintas katalikų universitetas buvusias mieste Tokyo. Taip pat daug nukentėjo bažnyčios ir kitos bažnytinės įstaigos.

Cunard linijos garlaivis „*Franconia*,“ pirmą kartą atlikdamas kelionę skersai Atlantiko, padarė rekordą tuo, kad jame laikytos 22 Mišios.

Rusijos bolševikų vadas Leninas pareiškė, kad piktdarystės Rosijoje delto taip dauginasi, kad iš 100 bolševikų tik vieną terasi dorą žmogų, o kiti visi arba kvailiai, arba vagys ir plėšikai. Dorų žmonių bolševikų partijoje esą maža.

Nuostabu, kad Leninas drįsta sakyti, jog su pagalba šitų plėšikų jis galėsias atnešti darbininkams laimę! —

M I S I J O S .

Kunigai Marijonai V. Kulikauskas ir P. Andziulis laikys Šv. Misijas šiose vietose:

Rochester — Spalių 21 — 28.

Wilkes Barre — Spalių 29 — Lapkr. 11.

Pittston — Lapkričio 12 — 25.

Kingston — Lapkričio 26 — Gruodžio 9.

Seranton — Gruodžio 10—23.

